

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

9e jaargang nummer 1

mei 1999

Israël en de Gemeente

door **Ds. Harry Bultema (1919)**

In de studie der profetie is het een strikt vereiste, dat men Israël en de Gemeente nauwkeurig onderscheidt. Indien wij ons niet geheel vergissen, dan is het juist het kerkbegrip, dat velen verhindert om een onbevooroordeeld onderzoek in te stellen naar de betekenis van het profetisch Woord.

Het kan niet wel ontkend worden, dat de Gemeente nog maar weinig de Gemeente kent. Waar toch gemeentelijke zelfkennis een strikt vereiste genaamd moet worden voor de praktijk der godzaligheid. In de schoot der Gemeente zelf worden allerlei onschriftuurlijke gedachten gekoesterd over de oorsprong, het wezen, de roeping, de hoop, en de toekomst der Kerk.

En een oorzaak van dit droef verschijnsel moet hierin worden gezocht, dat men Israël en de Gemeente als wezenlijk één beschouwt. Of nog nader aangeduid, dat men al de verlost en tezamen als één klasse, één lichaam beschouwt.

Wij zijn echter ten stelligste overtuigd, dat deze gedachte niet naar de Schrift is. De Heer heeft niet één volk, maar twee volken: een aards en een hemels volk. Israël is Zijn aardse volk met een aardse roeping, en de Gemeente, als het lichaam van Christus,

is Zijn hemels volk met een hemelse roeping. Schaduwwachtig en typisch werd, zoals velen thans menen, dit onderscheid reeds aangeduid bij de roeping van Abraham, de vader aller gelovigen, ^{Rom. 4:11, 12; Gal. 3:7, 9} (dus ook van de nieuwtestamentische gelovigen; er

is continuïteit van het verbond). Hij heeft een zaad als het zand der zee (Israël) en als de sterren des hemels (Gemeente).

Om aan te tonen, dat Israël en de Gemeente wezenlijk onderscheiden zijn, wensen we op de volgende feiten de aandacht te vestigen.

1. Er wordt nergens in het Oude Testament van het lichaam van Christus gesproken. Het lichaam van Christus is echter het wezen der gemeente; derhalve is het wezen der gemeente niet aangekondigd in het Oude Testament.

Zeker, wel vinden we in de vertaling der Zeventigen (de Septuaginta) meermalen het woord ekklesia, -het woord dat geregeld in het Nieuwe Testament gebezigd wordt voor kerk, -maar hieruit mag geenszins afgeleid worden, dat de Kerk als het lichaam van Christus in het Oude Verbond reeds bestond of bekend was. Immers, wij zouden met het volste recht eveneens kunnen beweren, dat de Kerk van Christus reeds in oud Hellas (Griekenland) bestond, omdat ook daar bestendig het woord ekklesia gebruikt werd. Dit woord wordt ook zelfs in het Nieuwe Testament voor andere vergaderingen dan de Kerk gebezigd; ^{bv. Hand. 19:32, 39, 41} zullen we daaruit wettig mogen afleiden, dat vergaderingen van allerlei aard ook de Kerk van Christus zijn?

2. In Mat. 16:18 ontmoeten we in het N. T. voor het eerst het woord en de

idee van kerk of gemeente. En nu lette men er wel op, dat de Heiland hier niet van de Kerk als iets welbekends, als een historisch instituut gewaagt, maar er van spreekt als nog iets toekomstigs. Immers Hij bezigt hier niet de verleden, noch de tegenwoordige, maar de toekomstige vorm van het werkwoord: Ik zal bouwen. Niet: Ik bouw of heb gebouwd. Wat nu nog gebouwd moet worden, heeft nog geen historisch bestaan, maar ligt nog in de toekomst.

3. De Schrift zegt ons herhaaldelijk en in de duidelijkste woorden, dat de Kerk als het lichaam van Christus een mysterie is. Het is voornamelijk Paulus, die ons dit zegt, omdat hem als de Apostel der Heidenen, de bediening dezer verborgenheid was toebedrouwd. Nu is een mysterie in Paulinische zin een waarheid, die niet anders dan door de bijzondere openbaring gekend kan worden. Zie Rom. 16:25, 26; Ef. 3:1-10; Kol. 1:24-27; 1Tim. 3:16. Met nadruk wordt hier herhaaldelijk gezegd, dat dit mysterie alle vorige eeuwen is verborgen geweest, door niemand is gekend geweest en aan Paulus is geopenbaard geworden.

Men wist in de oude bedeling wel, dat het heil van Israëls Messias eens zou dagen voor alle volken; dat er dus zaligheid was in de komende Messias, niet alleen voor Israël, maar ook voor de volken. Dit blijkt duidelijk genoeg uit tal van plaatsen. Hierin bestond deze verborgenheid dus niet.

Maar waarin dan wel? Hierin, dat er door het lijden en sterven van Israëls Messias een mystiek lichaam van de Messias zou ontstaan, samengevoegd uit Jood en Heiden en dat wel vóór de bedeling van het Messiaanse heil (het Koninkrijk). De Profeten hebben zelfs nauwelijks van deze ganse bedeling gedroomd. Ze richtten hun blik altoos op het Messiaanse heil der toekomst. Nadrukkelijk wordt heel deze bedeling een bedeling der verborgenheid geheten. Zie Ef. 3: 9 in het oorspronkelijke en naar de voornaamste handschriften. We leven thans in de tijden, waarin de verborgenheden des Koninkrijks, ^{o.a. Mat. 13} zich ontvouwen.

De Kerk en de kerkbedeling is dus in de dagen van ouds niet bekend geweest.

4. De Gemeente is het lichaam van Christus. Zie Ef. 1:22, 23; 2:16; 3:6; 4:1-16; 5:23-32; Kol. 1:18-24; 1Kor. 12:12-27.

Het wezen der Kerk bestaat daarin, dat ze het lichaam van Christus is. Ze is niets anders, niets meer en niets minder. Hierin is ze onderscheiden van alle andere organisaties.

Christus Zelf is het Hoofd van dit lichaam. Op meer dan één plaats wordt Hij aldus genoemd. Maar ons wordt duidelijk geleerd, dat Hij dit door Zijn lijden en sterven geworden is en dat Zijn hoofd-zijn een deel is van Zijn loon op Zijn diepe vernedering.

Dus moet men een van tweeën aanvaarden: of de Kerk is vierduizend jaren hoofdeloos geweest, of zij is eerst

na het Hoofd ontstaan. God maakt in de regel geen hoofdeloze dingen.

Hier komt bij, dat het een vaste wet is, dat het hoofd aan het lichaam vooraf gaat. Deze wet geldt in de natuurlijke en in de geestelijke wereld. En heel het Nieuwe Testament leert ons, dat deze vaste regel van toepassing is op Christus en Zijn lichaam.

Zijn Gemeente volgt Hem in alles. Johannes drukt deze regel uit in dit woord: "Zoals Ik in de wereld ben zo zijn zij in de wereld."

Als nu dan heel het Nieuwe Testament ons leert, dat de Gemeente in alles volgt, waarom zouden we hier dan deze grote uitzondering maken en hier de rollen omkeren? De Gemeente is een gebouw, dat gegrondvest is in de vernederde en verhoogde Christus. Zie Ef. 2:21 met het voorafgaand verband. Zij is een lichaam, dat opwast uit het hoofd. ^{Kol. 2:19}

5. Als we blikken op de Heilige Geest, dan komen we al weder tot dezelfde slotsom. Het is de Heilige Geest, die het lichaam van Christus vormt. Hij heeft Christus' vleselijk lichaam gevormd in de schoot der maagd Maria en Hij vormt ook Zijn geestelijk mystiek lichaam, de Kerk. ^{1Kor. 12:13}

Maar nu was de Heilige Geest nog niet alzo werkzaam in de dagen des Ouden Verbonds. Hij kon niet komen, alvorens Christus verheerlijkt was. Hij bouwt alleen op de grondslag van de aangebrachte offerande van Christus.

Zelf brengt Hij geen heil aan, doch Hij neemt het alles uit de volle en verheerlijkte Christus. ^{Joh. 16:14} In de dagen der oude bedeling heeft Hij wel vele enkelingen gezaligd, doch eerst met Pinksteren is Hij gezonden van de Vader en de verheerlijkte Zoon, om uit Jood en Heiden een mystiek lichaam voor Christus samen te stellen.

6. De Kerk is gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten. ^{o.a. Ef. 2:20} Veelal meent men, dat in deze tekst de oudtestamentische godsmannen van die naam bedoeld zijn en hier meent men dan duidelijk geleerd te zien, dat de Kerk wel terdege bekend was bij de profeten en reeds in het Oude Testament een bestaan had.

Doch overal waar de uitdrukking Apostelen en Profeten voorkomt in het Nieuwe Testament, vindt men de Profeten genoemd na de Apostelen. ^{Zie Ef. 2:20; 3:5; 4:11; 1Kor. 12:28, 29}

Hieruit leiden we met de meeste verklaarders af, dat we bij Profeten hier niet aan de oudtestamentische maar aan de nieuwtestamentische Profeten hebben te denken.

Zo gevoelt men, dat, wanneer deze verborgenheid van Christus, gelijk Paulus haar noemt, in alle andere eeuwen aan de kinderen der mensen niet is bekend gemaakt, maar eerst geopenbaard is aan zijn heilige Apostelen en Profeten, ^{Ef. 3:5} het alsdan ten enenmale niet aangaat, om de vele Oudtestamentische beloften op de Kerk te laten slaan.

Alles tezamen genomen is het dus duidelijk, dat er verschil is.

Vragen we nu verder, waarin Israël en de Kerk verschillen.

1. De roeping van deze twee is zeer verschillend. De roeping van Israël als het aardse volk was aards. Men leze met deze waarheid voor de aandacht de zegen en de vloekspraken, uitgesproken op Ebal en Gerizim. En verder Num. 24:2; Deut. 11:11, 12; 28:1-18, en tal van andere plaatsen.

De roeping der Gemeente is hemels. Zij heten "deelgenoten der hemelse roeping." ^{Heb. 3:1} Zie verder 1Pet. 1:4; Fil. 3:19-21; Heb. 10:34; 1Tim. 6:8; Ef. 2:6; Kol. 3:1-5 e.a. plaatsen.

Dit eenvoudig feit is hier van gewicht, want aard en aanleg bepalen de roeping van iets. Wat wezenlijk gelijk is, heeft dezelfde roeping. Kan dus bewezen worden, dat Israël en de Kerk een verschillende roeping hebben, dan mag daaruit veilig worden afgeleid, dat ze wezenlijk verschillen.

2. De beloften waren zeer verschillend. Zie, wat de bediening der verdopenis belooft: Ex. 20:12; Deut. 7:15; Deut. 28:13. Israël heeft op gehoorzaamheid steeds beloften van aardse voorspoed: rijkdom, eer, een lang leven, een talrijk kroost, en een rijke begrafenis.

Maar indien de Gemeente getrouw is, zal ze vervolgd worden. Ja, naarmate ze meer getrouw is, zal ze meer vervolgd worden. Naarmate ze meer gehoorzaamheid bewijst aan haar ver-

heerlijkt Hoofd, zal de wereld haar meer haten en vervolgen. Intussen is dit lijden der Gemeente geen teken van Gods toorn, maar van Zijn genade voor haar. Het is haar uit genade gegeven niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden. ^{Fil. 1:29}

Dat het geloof genade is, stemt elk gelovige u toe, maar dat het lijden voor Christus eveneens genade, d.i. onverdiende en verbeurde gunst Gods geacht moet worden, dit wordt maar zeer weinig begrepen en nog minder gewaardeerd.

3. Israël werd meer beheerst door het vlees en de Gemeente meer door de Geest, die in haar woont. Wie van ouds uit joodse ouders geboren was, en ten achtsten dage was besneden, was daarmee ten volle burger Israëls.

Hoe geheel anders is het ook hier weder met de Gemeente van Christus gesteld. In dit mystiek lichaam kan niemand ingelijfd, dan die geboren is van boven door water en Geest. ^{Joh. 3:5} Voor Israël gold meer het beginsel: gehoorzaam en leef; voor de Gemeente: leef en gehoorzaam. De Gemeente moet als het hemels volk de blik naar boven gericht hebben. Daar toch is haar burgerschap; daarheen is ze verplaatst met Christus. ^{Kol. 3:1-3} Zij moet allereerst en allermeeft het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid zoeken; zij moet schatten vergaderen in de hemelen; ^{Mat. 6:19-34} zij moet bedenken de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn; zij moet zich benaar-

stigen om de rust in te gaan, die er overblijft voor het volk van God; ^{Heb. 4:11} zij moet grijpen met beide handen naar het eeuwige leven. ^{1Tim. 6:12}

Wij achten het een zware zonde, wanneer predikers van het Evangelie de volle kracht van die woorden voor de Gemeente Gods zoeken te verzwakken. Niet zelden ontvangt men de indruk, dat sommige predikers vrezen, dat wanneer de gelovigen dit alles doen, ze hun aardse roeping zullen veronachtzamen, of dat ze te hemelsgezind zullen worden. Mede hieraan is het te wijten, dat de gelovige Gemeente thans even snel jaagt, om rijk te worden, als de kinderen dezer wereld. O, dat alle heilsherauten begrepen, en dat de ganse Gemeente toch vatte wat het zeggen wil, om schatten te vergaderen in de hemel! Het staat te vrezen, dat velen nauwelijks meer geloven, dat dit kan en nog minder, dat dit moet en nog weer minder, hoe heerlijk dit is.

4. De wapenen van de krijg waren voor beide zeer verschillend. Israël moest met vleselijke wapenen strijden; de Gemeente moet uitsluitend met geestelijke wapenen krijg voeren, ^{2Kor. 10:3, 4} want zij heeft niet als Israël de krijg te voeren tegen vlees en bloed. ^{Ef. 6:12} Israël moest de Heidenen verdelgen, wij moeten ze bekeren. Voor Israël gold de wet der wedervergelding. Elia kon vuur van de hemel doen dalen, maar wij mogen dit niet. Samuël mocht Agag in stukken slaan

ter ere Gods, wij mogen dit niet.
Esther mocht zich wreken, wij mogen dit niet.

Christus Zelf is in dit alles als ons Hoofd het volmaakte voorbeeld: "Die als Hij gescholden werd, niet weder-schold en als Hij leed niet dreigde, maar gaf het over aan Hem, die rechtvaardiglijk oordeelt." ^{1Pet. 2:23}

Men vergelijkte verder de volgende plaatsen, Deut. 7:1, 2; Deut. 28:7; 31:3-5 met Mat. 5:38-44; 27:52; Joh. 18:36; 1Kor. 4:12, 13; 2Kor. 10:4; Ef. 6:12.

5. In de eredienst vinden we al wederom wezenlijk verschil en niet bloot verscheidenheid van bediening, zoals men dit veelal gelieft te noemen.

In niets treedt het groot verschil tussen "Mozes' huis" en "Christus' huis" ^{Heb. 3:5, 6} zo duidelijk aan de dag, als hier.

Israël had een wereldlijk heiligdom tot "godshuis" en een "huis des gebeds." Daarheen moest Israël tijdens van de einden des lands, om te bidden en te offeren. Israël had zijn heilige plaatsen, vaten, personen, perioden, doch al deze scheidsmuren zijn voor de Gemeente gevallen. Haar heiligdom is in de hemel. ^{Heb. 10:19, 24}

En de gelovigen zijn allen heiligen, priesters en koningen krachtens het ambt aller gelovigen. Christus alleen is de Hogepriester, naar de orde niet van Aäron, maar van Melchizedek. Voor Israël zie men 1Kron. 22:5, 2Kron. 6:38; voor de Gemeente, 1Kor. 12:14-27, Hebr. 13:15; 1Pet. 2:5, 9, Op. 1:5, 6.

6. Israël was Gods dienstknecht of onmondig kind, de Gemeente des Nieuwen Verbonds is mondig. In Israël was de slaafse geest der dienstbaarheid en der vreze. ^{Rom. 8:15, Gal. 3:24; 4:6} Maar de Gemeente kan roepen: Abba Vader. Bij Israël was een bediening der verdoemenis, bij ons die der heerlijkheid. Israël had en heeft nog een dek-sel, wij allen weerspiegelen met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heeren. Zie het diepzinnig betoog van Paulus in 2Kor. 3.

7. Dat Israël en de Gemeente niet identiek zijn, valt inzonderheid ook daaruit af te leiden, dat deze twee in het Nieuwe Testament altoos onderscheiden worden. Men leze slechts met deze gedachte voor de geest Handelingen, Romeinen en Efeze.

In laatstgenoemde brief stelt de Apostel de Christenen uit de Heidenen voor als mede-burgers, mede-huisgenoten, mede-erfgenamen en mede-deelgenooten des geloofs met Israël. Het historisch Israël wordt niet bij de Gemeente ingehuisd en ingeburgerd, maar net andersom, deze heeft haar deel en erve met Israël. Zij is des wortels en der vettigheid des tammen olijf booms (Israël) deelachtig geworden.

^{Rom. 11:17} Zij is dus zelf niet de tamme olijfboom, maar ze is er als wilde loot op ingeënt. Terecht zingt alzo de Kerk des Nieuwen Verbonds haar nieuw belijdende leden toe:

"En op zijn rol, daar Hij de volken schrijft, Hen tellen als bij Israël ingelijfd."

8. Eindelijk wijzen we er nog op, dat beider hoop enigszins verschilde. Het was Israëls bestendige hoop, om met de Verlosser uit Davids huis ten spitse der volken gesteld te worden.

Christus' wederkomst is uitsluitend de hoop der Gemeente. Israël wist als volk van geen kruisdragen, zoals de Gemeente dit weet.

De ganse Gemeente in haar geheel, en elke gelovige in het bijzonder, moeten zichzelf verloochenen, het kruis opnemen en Hem navolgen. Zo het volk des Nieuwen Verbonds geen kruisdrager wil zijn, zo zal het nooit kroondrager worden. Hier kruisdragen achter Christus, dan straks kroondrager met Hem. o.a. Rom. 8:17

Zo hebben we dan gezien het wezenlijk en groot verschil tussen het tweërlei volk Gods. Uit alles blijkt, dat we hier niet bloot verscheidenheid van bedoeling en bediening hebben, maar een wezenlijk verschil. Israël is een andersoortig volk Gods dan de Gemeente.

We zeiden, dat er ten aanzien van bei-

der hoop enigszins verschil bestond. En we bedoelen er mede, dat er ten aanzien van dit punt geen wezenlijk verschil bestaat. Er moge verschil zijn in het hopen als daad en in betrekking tot de hoop op het persoonlijke heil, maar voor de Gemeente, zowel als voor Israël, is het voorwerp der hoop: Christus de Koning der heerlijkheid, komende tot openbaring van het Koninkrijk. Alles wacht op de komende Christus. Het zuchtend creatuur, het blinde Heidendom, Israël, de Kerk en de Heilige Geest, alles ziet uit in vurig verlangen naar die dag aller dagen.

In die dag der rijksoprichting zelve zal het hemelsbreed verschil tussen deze twee evenwel eerst recht duidelijk voor het oog der ganse wereld aan de dag treden.

Er zijn twee vereisten, die beslist nodig zijn, om Israëls toekomst te verstaan. Ze zijn deze twee: het inzicht in het wezenlijk verschil tussen Israël en de Gemeente en de wetenschap dat dit volk Jehova's eeuwig wondervolk is in de bijzondere zin des woords.

Nostalgie van BBC-Combo

op bijzondere dubbel-cd

"Nostalgische dubbel-cd" is de subtitel die het verzamelalbum van de BBC Combo meekreeg. Ab Klein Haneveld overhandigde het eerste exemplaar officieel tijdens de studiedag op 13 maart aan Johan Th. Bos, die de band bijna een kwart eeuw leidde. Ab memoreerde daarbij dat beiden elkaar al zo'n veertig jaar kennen. Op de twee cd's is ruim twee uur en een kwartier repertoire te beluisteren van de in de zestiger- en zeventiger jaren populaire formatie.

Halverwege de tachtiger jaren kwam er een einde aan de activiteiten van de BBC Combo. Volgens Klaas Boersma is de groep in feite opnieuw opgericht, al treedt hij nu vrijwel exclusief op voor het Nederlands Bijbelstudie Centrum.

"BBC Combo - 35 jaar later," luidt de voor zichzelf sprekende titel van het album, dat behalve alle bestaande opnamen ook een veertig pagina's tellend boekje met alle liedteksten bevat. Het kwartet viel destijds op door sound, sfeer, stijl en taalgebruik.

De laatste tijd blijkt naar dat geluid weer enigszins vraag te komen. Dat blijkt uit verzoeken bij onder meer regionale radiostations.

Ab deed zelf de productie van de dubbel-cd en werkte een half jaar lang aan de editing, om de klanken van de oude langspeelplaten op een verantwoorde manier naar de modernere geluidsdragers over te brengen. Hij voegde daar ook privé opnamen van een live optreden in Gouda bij, waardoor men nu ook kennis kan nemen van het liedje "Tango op het water"

(over de apostel Petrus), dat uit de nadagen van de combo dateert en maar enkele malen werd uitgevoerd.

Novum

Johan Bos zei bij het in ontvangst nemen van het eerste exemplaar dat de jaren met de BBC Combo de mooiste van zijn leven waren, hoewel hij er dankbaar aan toevoegde dat hij inmiddels Gods Woord beter is gaan verstaan en dat de Heer daarvoor Ab heeft gebruikt. Samen maakten zij het langst deel uit van de groep, die in de loop der decennia een enkele maal zijn bezetting moest wijzigen. Behalve Ab (saxofoon, clarinet, trompet en vibrafoon) en Johan (zang, trompet) zijn op de twee schijfjes Ad de Weger (gitaar), Gerard Brussel (orgel, piano, gitaar), Ferdy Lutke en Bart Seelemeijer (beiden basgitaar) te horen. Veel muziek voor de door Johan geschreven liedteksten is van Gerard Brussel. Ook Ab schreef een aantal composities, waaronder "Sammy".

In de vroege zestiger jaren was de BBC combo op het kerkelijke erf een

zowel geliefd als verguisd novum. Bij de "doop" van het album herinnerde Ab er aan hoe de band tijdens een auditie bij de EO ooit te horen kreeg wel uit heel goede muzikanten te bestaan, maar een nachtclubgeluid voort te brengen..... Volgens Ab is de BBC Combo altijd uniek gebleven door de combinatie van taalgebruik, sfeer en sound. "We zijn eigenlijk nooit geïmitteerd. Daar is zelfs niet eens een poging toe gedaan."

"Goud"

Johan: "We kregen als reactie op onze platen brieven van mensen die schreven "dit is goud" en zo. Die voelden zich aangesproken door de inhoud. Er waren er ook die het niks vonden. Een violiste, die was gevraagd aan een opname met ons mee te werken, zei: voor zoiets onchristelijks weiger ik mee te spelen. In Hilversum werd ooit een conferentie voor voorgangers en zo gehouden over geestelijke muziek, met als thema: "van gregoriaans tot BBC Combo". Dat waren blijkbaar de uitersten."

Een deel van het repertoire bestond uit cabaretse luisterliedjes, zoals "Hij heeft niets gezegd" over het lijden en sterven van de Heere Jezus en "Ik heb een bericht". Daarin kon Bos zich

blijkbaar poëtisch het best uitdrukken. Een enkel liedje is ook opgenomen in zijn vorig jaar verschenen **dichtbundel "Zeker Weten"**, die overigens goeddeels is gebaseerd op bijbelstudies van Ab.

Programma's

De cd's bevatten ook instrumentale nummers, waaronder enkele bekende soli van Ab, zoals "Het ruw houten kruis" en "Nader mijn God tot U".

Speciaal voor een zendingsdag in de Utrechtse Jaarbeurs werd een serie liedjes geschreven, die o.a. "Zwarte Vrouw, op mijn kalender aan de muur" en "Vergeef mijn droge ogen" opleverde.

De BBC Combo trad op in kerken, theaters, openluchtsamenkomsten, gevangenissen, tenten en talloze andere accommodaties in binnen- en buitenland. Het liefst presenteerde de groep avondvullende programma's inclusief gesproken woord.

Een specialiteit van de BBC Combo was dat hij een preek, onmiddellijk na het amen van de voorganger, in een lied samenvatte. Zoals dat nu nog gebeurt met de bijbelstudies op de NBC-studiedagen en -conferenties. Het album is uitgebracht op het NBC-label en verkrijgbaar bij het Nederlands Bijbelstudie Centrum. Prijs: f 45.-

De dubbel-cd is te bestellen door overmaking van f49,- (incl. verzendkosten) op Postgiro 5567669 of Rabobank 308747046 t.n.v. N. B. C. te Bolsward, onder vermelding van "cd BBC-Combo".

De dichtbundel "Zeker Weten" is te bestellen door f29,- (incl. verzendkosten) over te maken onder vermelding van "Zeker Weten".

Omvangrijk project bijbelstudie op CD

ALMERE - Onder het nieuwe label 'Levenslicht' zijn de eerste vijftien titels verschenen van een ambitieus uitgebreide serie (audio) CD's met bijbelstudies. Uitgever Maashof bv in Veldhoven zegt met de reeks een breed (kerkelijk en randkerkelijk) publiek vertrouwd te willen maken met elementaire waarheden uit de Bijbel. Hij streeft er naar in samenwerking met het Nederlands Bijbelstudie Centrum (NBC) binnen één jaar in totaal driehonderd titels op de markt te brengen.

Op de CD's zijn in de afgelopen jaren door Ab Klein Haneveld, leider en docent van het NBC, gehouden studies over uiteenlopende thema's te beluisteren. De eerste vijftien nu uitgebrachte titels behandelen basisbegrippen van het christelijke geloof zoals genade ("Goeie genade"), de gemeente van Christus, wedergeboorte, het gezag van de Bijbel, de Godheid van Christus, de antichrist, de toekomst van Kerk en wereld, Israël, het Midden-Oosten, de opname van de Gemeente, en het huidige werk van Christus.

Basis voor de Levenslicht cd-reeks vormen de vele duizenden bijbelstudies die door het Nederlands Bijbelstudie Centrum (NBC) op cassette worden uitgegeven. Een selectie van deze studies verschijnt nu in de Levenslicht cd-reeks. Volgens de uitgever is in Nederland nooit eerder een zo omvangrijk bijbelstudie programma op CD ontwikkeld.

Een kenmerk van de studies is dat nauwelijks argumenten op grond van andere geschriften dan de Bijbel zelf worden gehanteerd. "Wij onthouden ons zoveel mogelijk van allerlei uiteenlopende theologische inzichten en vergelijken de Bijbel alleen met de Bijbel zelf," meldt het NBC. Het geeft toe dat tegen die aanpak in kerkelijke kring soms vooroordelen bestaan, maar voegt er aan toe dat die vrijwel uitsluitend worden geuit door mensen die nog nooit één les bij het centrum hebben gevolgd. "Wij willen niets meer of minder dan zo exact mogelijk doorgeven wat de Schrift zelf zegt, zonder ons met kerkhistorische of theologische aanvullingen daarop of afwijkingen daarvan bezig te houden." De studies zijn gegrond op de opvatting dat de Bijbel letterlijk is geïnspireerd door de Heilige Geest.

Voor de distributie wordt gezorgd Vlichtus in Oss. Er is voor het medium CD gekozen, omdat de geluidskwaliteit daarvan beter en minder aan slijtage onderhevig is dan die op muziekcassettes. Om de financiële drempel zo laag mogelijk te houden, bedraagt de winkelprijs van de CD's f 7,50. "Eigenlijk vonden wij dat nog te duur, maar de boekhandel wil natuurlijk ook iets verdienen," meldt de uitgever. Behalve via de boekhandel, supermarkten en andere retailkanalen wil hij "Levenslicht" verspreiden per postorder.

De volgende titels zijn inmiddels verkrijgbaar:

1 Het levenbrengend woord

Woord ter verzoening, tot leven gesproken voor diegene die het horen wil. Het krachtige woord is er om gehoord te worden door mensen die zich met God willen laten verzoenen. Hoor het aan en aanvaard het.

"Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 70 min.; Bestelnummer: A-005; Verkoopprijs: f 7,50

2 Lid van een kerk?

Geloof is individueel. Geloof is zeker niet een instituut dat door mensen wordt aangeduid met kerk. Een mens hoort iets en gelooft het of geloof het niet. Moeilijker is het niet. Hoor Gods woord, hoor over Jezus Christus en geloof het of geloof het niet.

"Zij zei tot Hem: Ja, Heere; ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 74 min.; Bestelnummer: A-355; Verkoopprijs: f 7,50

3 Jordanië en de Palestijnen

"We gaan naar de Filistijnen", althans in deze bijbelstudie. Wat is er toch met Jordanië en Palestina aan de hand? Deze landen zijn bijna dagelijks in het nieuws. Wat is er met de bewoners? Welke rol speelden de Filistijnen in de oudheid en welke rol spelen de Palestijnen in deze tijd? Interessante vragen met interessante antwoorden.

"En Abraham woonde als vreemdeling vele dagen in het land der Filistijnen."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 70 min.; Bestelnummer: A-358; Verkoopprijs: f 7,50

4 Bent u ook blindgeboren?

Wie het licht in de ogen niet heeft, mist veel. Jezus van Nazareth genas een blindgeborene en gebruikte dat om iets veel groters uit te beelden. De mens is in duisternis en heeft iemand nodig die hem ziende maakt. De specifieke manier waarop de blindgeborene werd genezen, betekende nieuw leven. De blinde geloofde in het woord dat hij hoorde. Hoor het nu en zie later.

"Nooit is het gehoord dat iemand een blindgeborene de ogen geopend heeft."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 72 min.; Bestelnummer: A-359; Verkoopprijs: f 7,50

5 God is alles in allen - Christus is alles in allen

God werkt niet aan de verbetering van de oude mens. Hij voorzag in Christus als begin van een nieuwe schepping. Een schepping waarin Christus alles is in allen die in de nieuwe schepping zijn. Dit werk begon met de opstanding van Jezus van Nazareth op de derde dag na zijn kruisdood. De Bijbel laat ons niet onwetend over de volmaking van Gods werk in Christus.

"En aangedaan hebt de nieuwe [mens], die vernieuwd wordt tot kennis, naar het evenbeeld van Diegene, Die hem geschapen heeft; Waarin niet is Griek en Jood, besnijdenis en voorhuid, barbaar, Scyth, dienstknecht, vrije; maar Christus is alles en in allen."

Aantal cd's: 2; Speelduur: 127 min.; Bestelnummer: A353/4; Verkoopprijs: f 15,00

6 De wereldleraar

Het aftellen is begonnen. Binnenkort zal een geestelijke wereldleider zich bekend maken. New Age masseert de mensheid tot ontvankelijkheid voor hem, die in de Bijbel "antichrist" wordt genoemd en al onder ons woont. De gebeurtenissen in de wereld komen huiveringwekkend exact overeen met de scenario's die de Bijbel aangeeft als voorspel tot het nieuwe tijdperk. Voordat het aanbreekt, verdwijnen zij die Jezus Christus kennen van de aarde. Deze cd's vormen de weerklank van diepgaande studie over de komende gebeurtenissen.

Aantal cd's: 4; Speelduur: 243 min.; Bestelnummer: C-124; Verkoopprijs: f 30,00

7 Twee naturen

Wie gelooft in Christus, heeft twee persoonlijkheden. Dat "dubbelleven" kan hem verwarren. Daarom moet hij zichzelf leren zien, zoals God hem ziet. Zijn nieuwe leven (door wedergeboorte) is geborgen in Christus en vrij van zonde.

De oude, vleeselijke mens zondigt, maar is voor God dood. Daarom mag de christen zijn natuurlijke status als "afgelegd" beschouwen. Worstelt hij tóch met een schuldgevoel, wegens in zijn lichaam bedreven zonden, dan mag hij die belijden in de zekerheid van vergeving. Wetend dat hij in een nieuw lichaam zondeloos zal zijn.

"Wie uit God geboren is, zondigt niet"

Aantal cd's: 1; Speelduur: 73 min.; Bestelnummer: A201; Verkoopprijs: f 7,50

8 De rijke man en Lazarus

Op wie of wat vertrouwt u in dit leven? Dat bepaalt uw situatie in de eeuwigheid. Welvaart op aarde houdt geen belofte in voor die toekomst. Het verhaal van Jezus over de rijke man en de arme Lazarus wijst daarop. En het opent bij nadere bestudering ook de ogen voor Gods plan met volken en individuen. Wie gelooft in Jezus Christus maakt deel uit van een nieuwe, eeuwige schepping. Maar velen weigeren. Zelfs Zijn overwinning op de dood overtuigde hen niet. En u?

"Wie in Hem gelooft heeft eeuwig leven?"

Aantal cd's: 1; Speelduur: 74 min.; Bestelnummer: A-040; Verkoopprijs: f 7,50

10 Opname en verdrukking

Een wereldramp teistert binnenkort de wereld. De Bijbel spreekt over "grote verdrukking", die in het Midden-Oosten begint en zich over alle volken uitbreidt. Alleen zij die in Christus geloven worden tijdig geëvacueerd. Zij gaan hun Heer tegemoet. Omdat bijna elke profetie inmiddels werd vervuld, is er geen reden aan de vervulling van deze te twijfelen. Nú nog biedt God genade aan wie Hem zoeken. Dat is de boodschap van deze cd.

"Die dag zal u niet overvallen"

Aantal cd's: 1; Speelduur: 73 min.; Bestelnummer: A-018; Verkoopprijs: f 7,50

11 Goeie genade

Wilt u aan Gods oordeel ontkomen? Dat kan alleen door een beroep op Zijn genade, de basis van de christelijke ethiek. Hoewel genade de rijkdom van het geloog in Jezus Christus vormt, leven velen in de armoede en de angst die de wet met zich meebrengt. Daarmee negeren zij de door God geboden gratie. Dat is even ondankbaar als hoogmoedig. Volgens de Bijbel leidt al-

leen genade tot eeuwig leven.

"Als rechtvaardigheid van God uit de wet is, dan is Christus tevergeefs gestorven."

Aantal cd's: 3; Speelduur: 211 min.; Bestelnummer: C-160; Verkoopprijs: f 22,50

20 Wat doet Christus vandáág?

Veel gelovigen leven onder hun stand, hoewel zij verlangen naar méér geestelijke rijkdom. De oorzaak is dat zij wel de kruisdood van Jezus hebben aanvaard, die een einde maakte aan de oude schepping, maar zich onvoldoende bewust zijn van zijn huidige positie als Hogepriester. Op behouden worden, mag behouden léven volgen. Het nieuwe leven in de zekerheid dat in Hem alle zonden van de gelovige zijn weggenomen.

"Van de zonde vrijgemaakt, zijn wij Gode dienstbaar gemaakt."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 69 min.; Bestelnummer: A-334; Verkoopprijs: f 7,50

21 Een verhard volk

Nog gelooft Israël niet in zijn Messias. Het is blind voor de waarheid. Zijn hart is verhard, zegt de Bijbel. Ooit zal het volk de naam van Zijn heer aanroepen. Dan verdwijnt de bedekking over Gods plan. Individueel wenden sommige joden zich al tot Hem. Zij krijgen nu al licht en uitzicht. Zoals iedereen die in Hem gelooft. Daarom mogen christenen, jood noch heiden het Evangelie van Jezus Christus onthouden.

"Het hart van dit volk is vet geworden."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 72 min.; Bestelnummer: A-360; Verkoopprijs: f 7,50

22 Hoezo millennium?

Hypocriet en onzorgvuldig is de ophef over de naderende overgang naar een nieuw millennium. Stromingen die niet of nauwelijks geloven in de geboorte van Jezus, hanteren nu opeens de daaraan gerelateerde jaartelling. Niet alleen vond de gebeurtenis in Bethlehem naar men aanneemt eerder plaats, maar ook zijn er nog andere jaartellingen in de wereld (geweest), zoals de Joodse, de Islamitische, de Romeinse en de Chinese. Voor wie in Christus gelooft,

is vooral Diens opstaan uit de dood van belang. En Zijn naderende wederkomst. Op deze cd een uiteenzetting over Gods tijd en tijden.

Aantal cd's: 1; Speelduur: 73 min.; Bestelnummer: A-362; Verkoopprijs: f 7,50

50 Een vóór-wereldlijk plan

Veel ouder dan de wereld is Gods plan met de mens. Daarin staat Jezus Christus centraal, Die door God werd uitverkoren als Eersteling van alle gelovigen. Wie op Christus vertrouwt, wordt volgens de Bijbel één met Hem en is daardoor mét Hem uitverkoren. Wie dat gelooft heeft in Gods ogen geen verleden meer dat veroordeling vergt. Alleen een toekomst.

"Hij heeft ons uitverkoren, in Hem, vóór de grondlegging der wereld."

Aantal cd's: 1; Speelduur: 61 min.; Bestelnummer: A-356; Verkoopprijs: f 7,50

51 Nederigheid

Gehoorzaamheid aan God was het kenmerk van Jezus. Hij onderwierp Zich totaal aan het Woord van de Eeuwige. Als voorbeeld voor allen die geloven. Die houding staat haaks op het door theologen gestimuleerde streven van velen zich boven dat Woord te verheffen, in plaats van er nederig voor te buigen. In hoogmoed achten zij zichzelf hoger dan Jezus. Deze cd helpt u Hem te volgen in (Zijn) gehoorzaamheid.

"Die uit God is, hoort de woorden Gods"

Aantal cd's: 1; Speelduur: 51 min.; Bestelnummer: A-357; Verkoopprijs: f 7,50

Hoe kunt u bestellen?

De cd's zijn verkrijgbaar bij alle lezingen van Ab Klein Haneveld. Zie de agenda!

Ook kunt u bestellen bij Vlichtus, Peellaan 25, 5345 NA OSS
telefonisch: (0412) 65 05 98 per E-mail: degoeij@logogo.nl
per fax: (0412) 64 77 00 via internet: www.maashof.nl

**Meer weten over de Levenslicht-reeks?
Kijk op de website: www.maashof.nl**

Verdiene en Dienen

Wat kan ik er aan verdienen? Rijk of arm, ons allen zit de vraag in 't bloed. De hooggeplaatste ambtenaar zowel als de eenvoudige dagloner, de handelaar en de winkelier, de onderwijzeres en de dienstbode, allen stellen groot belang in die vraag, als het er om gaat een betrekking te aanvaarden of iets te verkopen. En zelfs degenen, die hun leven hebben gewijd aan de wetenschap of aan de kunst, ontkomen niet aan de neiging, om voor hun arbeid een zo goed mogelijke beloning te bedingen.

Is dat verkeerd? Mogen wij niet verwachten, dat men ons werk of ons handelsartikel betaalt met de prijs, die de besteedde tijd vergoedt of een zekere winst mogelijk maakt? Is alle waar niet naar z'n geld, en is de arbeider zijn loon niet waardig? Ons antwoord luidt: stellig. En naarmate de inspanning groter is geweest mag een hoger loon gevraagd worden; bekwaamheid, ijver of doorzicht kunnen recht doen gelden op een beloning, waarvan men zonder overdrijving mag zeggen: ik heb het verdiend.

Nu zijn er echter twee gevaren, die ons daarbij bedreigen. Het eerste is, dat wij bij het zoeken van een betrekking of het verkopen van enig artikel, om niets anders denken dan om het geld, dat we er mee kunnen verkrijgen. En het tweede gevaar is, dat we tengevolge van de verdiensten er toe zullen komen om te zeggen: ziezo, dat heb ik nu verdiend, door eigen kracht of eigen han-

digheid. Beide gevaren brengen ons aan de rand van lelijke eigenschappen: wij kunnen er geldzucht van krijgen, of ook, er trots van worden. Nu, wat er terecht komt van iemand, die geen ander ideaal meer heeft dan geld bijeenbrengen, behoeven we u niet te vertellen, en van de trotsaard wenden we ons met weezin af.

Zonder twijfel hebben de moeilijke tijdsomstandigheden, waarin wij, na het uitbreken van de wereldoorlog (1914) verkeren, er toe medegewerkt, dat het geld, het loon, de winst, een grotere plaats hebben gekregen in ons leven. Het "op de penning" zijn, is niet alleen meer een lelijke trek van de gierigaard, maar het is voor menig een harde leermeester geworden. Niet alleen de macht van het geld, maar nu ook de waarde van het geld, spreekt een hartig woordje mee in de strijd om het bestaan, en wie dientengevolge "de duim op 't zundgat" houdt, mag

daarom nog niet veroordeeld worden. Evenzo heeft de grote oorlog, die de gedachten der mensen met geweld naar de aardse belangen trok en ze daar jaren lang stevig vasthield, er enige schuld aan, dat voor velen het banen van eigen wegen en het zichzelf handhaven op de voorgrond trad, zodat wij nog niet altijd de man of de vrouw, die met zelfvoldoening wijst op zijn of haar succes, op één lijn mogen stellen met hen, die zichzelf verheffen.

Maar ook al trekken we die oorlogsinvloeden van onze berekening af, dan houden wij toch nog een aanzienlijke som over van menselijke zelfoverschatting en van overschatting der stoffelijke dingen, die in de uitdrukking: ik heb het verdiend, hun gemeenschappelijke tekening vinden.

En nu zou ik u eens iets willen vragen. Ik neem aan, dat ge niet tobt over de vraag, of ge wel voldoende gedaan of geleverd hebt om uw loon of uw winst waardig te maken; ik neem aan, dat ge, uw geld ontvangende, met een eerlijk geweten kunt zeggen: daarvoor heb ik naar mijn beste kunnen gewerkt of gehandeld. Maar nu is de vraag: waarin was uw grootste vreugde: in de arbeid of in het geld; in wat gij doet of in wat gij ontvangt? Gij kent het gezegde: men eet om te leven, en men leeft niet om te eten. Zo zou ik ook ten opzichte van het geld-verdienen willen zeggen: wij leven om te arbeiden, en wij arbeiden niet om te leven. Zeker, wie niet werkt, zal ook niet eten, maar zal de arbeid een zegen

zijn, dan mogen wij hem niet alleen zien als een middel om geld te verdienen. Het leven wordt ons, met of zonder ons goedvinden, geschonken, en wij eten gedurende een groot deel van ons leven zonder er voor te werken. Maar de werktijd wordt ons ook geschonken en daarbij de voldoening, in ons levensonderhoud te kunnen voorzien door middel van het geld, dat onze arbeid oplevert.

Het komt er nu op aan, wat wij in die arbeid het hoogste stellen: te mogen dienen, of te mogen verdienen. Ja, en nu hoor ik u misschien spottend uitroepen: mogen dienen? Is 't al niet erg genoeg, te moeten dienen? Neen hoor, dienen is een woord, dat mij niet bevalt. Verdienen, daar gaat het om, en ik verhuur mijn werkkrachten voor mijn loon; daarmee uit. En als ik genoeg verdiend heb, dan.....

Juist, mijn lezer, met ú wilde ik nu even spreken, van hart tot hart. Want als ik u zo hoor spreken over verdienen, dan komt bij mij de vraag op: wat verdient gij nu eigenlijk? Datgene, wat gij te weinig noemt? Of genoeg? Zou het misschien kunnen zijn, dat gij teveel verdient? Veel teveel? Gij verhuurt uw werkkracht, zegt gij. Dat klinkt mij toe, alsof die werkkracht uw eigendom was. Maar hoe komt gij daar dan aan? En voor hoe lang is zij uw eigendom? Gij hebt haar misschien wel eens korter of langer tijd moeten missen? En toen? Toen hebt gij niet gewerkt, en toch gegeten. Van waar toen dat eten?

Zie eens, ik heb er een andere kijk op. Ik geloof, dat gij, met al uw verdienste, het nog niet veel verder gebracht hebt dan het zeer gewillig dienen van een andere meester dan degene, die u uw loon uitbetaalt.

Ik denk, dat gij dient..... uw geld, en dat gij, al uw ijver stellende in de dienst van uw geld, zo weinig geniet van wat het zeggen wil: te dienen uw meester.

Vandaar die eigenaardige, in onze tijd weer hier en daar opkomende arbeids-schuwheid, die traagheid en gemakzucht, uitlopende op het naargeestig ideaal van zoveel mogelijk te verdienen met zo weinig mogelijk inspanning.

En wat wij nu zo zien gebeuren op het terrein van de arbeid, zien we, met nog meer zorg, ook gebeuren op het algemene levensgebied. Ik heb recht, zo horen we er roepen, ik heb recht op een menswaardig bestaan. (Ge zoudt het de zuigeling in de wieg en de zieke op zijn sterfbed niet aanzien!)

Ik wil vrij zijn, en geen loonslaaf, zo hoort ge een ander snoeven. Ik verdien, dat men mij als mens respecteert, deelt u een derde mede. Geen heer, geen meester, geen gezag, maar een ieder "op zijn vierkante meter een vorst." Dienen? Geen sprake van. Gelijkheid, broederschap desnoods, maar dienen? Zo kom ik toch nooit tot macht, tot eer, tot roem?

En toch, wie zo spreken, dienen zo ijverig hun meester. Wie dat is? Hun eigen ik. Dat is de opperheerser in

hun leven, en als God het niet verhoedt ook nog in hun sterven. Durf te leven! roepen ze elkaar overmoedig toe. Om dan van angst te sidderen, als gij hun toe roept: Durf te sterven!

En die bovenmeester ik, heeft nog verschillende ondermeesters ter beschikking.

Zij heten: het geld, de drank, de wel lust, de eerezucht, de ijdelheid, al die meesters worden gediend met een ijver, waartoe de voor zijn loon werkende arbeider niet of nauwelijks komt. Het loon dat die meesters geven? Spaar mij het antwoord; het boek der wereldsmart en van het levenswee der enkelingen geeft er u genoeg van te lezen.

Merkwaardig, dan hoort ge de dronkaard niet zeggen: ik verdien zelf de ruïne van mijn lichaam en van mijn gezin. Of de wellusteling: ik heb zelf mijn ondergang en het verlies van mijn naam verdiend. Of de bankroetier: ik heb zelf mijn faillissement eerlijk verdiend. Of de trotse dwaas: ik verdien zelf mijn verachting. Zij dienen die meesters gratis!

Het ontzettende is echter, dat achter die meesters zichtbaar wordt en ons aangrijnst de vorst der duisternis. In zijn dienst beijveren zich miljoenen, zonder ook maar één ogenblik voor het verdienen te danken. Zij hebben geen loon bedongen; en dat er dan later toch nog loon wordt uitbetaald, het bittere loon van allerlei kommer en ellende! Kom kom, tob nooit! Durf te leven! Wees uzelf!

Men verhaalt van een mijnwerker, die arbeide in een mijn, waar hard gewerkt en slecht betaald werd. Vlak er bij was een andere mijn, waar veel betere dienstvoorwaarden golden. De mijnwerker ging de volgende Zaterdag naar het kantoor van deze laatste mijn, en vroeg daar om het loon. Men beduidde hem natuurlijk, dat hij voor dat loon ook moest werken in die mijn. De Amerikaanse spreker, die dit vertelde aan een grote vergadering van mijnwerkers, en heel wat gelach deed opgaan, werd plotseling ernstig en zei: "Indien gij nu hier de duivel dient, is het duidelijk, dat gij ook bij hem straks uw loon zult moeten ontvingen."

Uit wat ik tot hiertoe heb opgemerkt, is terecht op te maken, dat dienen en verdienen niet alleen op het terrein van de arbeid, maar ook op het algemene levensgebied, in een nauw verband staan. Hoe vreemd het nu ook klinke, zij staan ook in nauw verband op het gebied van het geestelijke leven, op het gebied der eeuwige dingen. Er zijn natuurlijk eeuwige dingen, anders zoudt ge niet zo onrustig zijn in uw streven om veel te verdienen. Maar op dat gebied gelden andere wetten dan op arbeids- en levensterrein.

Kunnen wij hier spreken van loon naar werken, ook van kwaad loon naar kwaad werken, - ten opzichte van de eeuwige dingen geldt een andere maatstaf. Daar is bijvoorbeeld de merkwaardige toezegging, dat alle

andere dingen u zullen toegeworpen worden, als gij het Koninkrijk Gods eerst zoekt. (Dat gij die andere dingen dan nog moet oprapen noemen wij het werken om te eten.) En daarmee wordt al aanstonds heel het begrip en de praktijk van het ons zo in 't bloed zittende verdienen aan kant gezet.

Anders gezegd: er valt ten opzichte van de eeuwige dingen niets te verdienen!

Wie dit zou wagen, krijgt te horen: uw geld zij met u ten verderve!

En wie het zou pogen met zijn goede werken, krijgt te horen: ook uw beste werken zijn als als een wegwerpelijk kleed! Het zijn dode werken!

En wie zou menen, dat hij met een gebedsketen of met een stroom van tranen wat bereiken kon, zou vernemen, dat tranen noch gebeden meetellen bij de eindrekening.

En wie denkt, dat hij, door vroom te zijn wel de juiste gestalte aanneemt, die groot genoeg is voor God, vergist zich ook.

De voor ons mensen niet vleiende waarheid is, dat er ten opzichte van de eeuwige dingen aan onze zijde niets, letterlijk niets, is te doen of te bedenken, wat ook maar enige waarde van "verdienste" zou hebben. Er is, kort gezegd, maar één woord, dat hier de sleutel is tot alle vragen en vraagstukken. En dat woord is niet verdienen, maar dienen. God dient ons, als wij als zondaars met schuldbelijdenis tot Hem gaan. Eerst dan zijn wij in staat om Hem, de waarach-

tige en levende God, te dienen. Maar dan vooral oppassen, dat ge, het verdienen ter voordeur uitgejaagd hebbende, het dienen niet door de achterdeur laat binnensluipen, door dat dan weer in rekening te brengen. Ook uw dienen in Gods Koninkrijk heeft geen enkele verdienste.

Het is de mens niet gemakkelijk gevallen, sedert hij de greep deed van "als God te willen zijn", zijn tweede meester te dienen, en een dienstknecht der zonde te zijn. Het is hem nooit gelukt, te dienen in volkomen belangeloosheid. En de bezoldiging (dat is: het loon, de beloning) van zijn meesteres de zonde, was: de dood. Ontzettend: reeds de geboorte is het beginpunt van de lange of korte lijn, die eindigt in het graf. Wilt ge dan al van verdienen praten, welnu, dat graf is verdiend!

Toen is er nog eenmaal iets verdiend. In Zijn grote liefde heeft de Schepper van hemel en aarde, ziende, hoe geen Zijner schepselen er ooit in slagen zou Hem te dienen dan losgewrongen uit de dodelijke omknelling van Zijn grootste vijand, den vader der leugenen, Zijn enige Zoon niet gespaard, opdat Deze, door te dienen, voor de Zijnen zou verdienen het herstel van de liefdegemeenschap met Zijn Vader in de hemelen. Hij, de Zoon, was de grote, de grootste Dienstknecht.

En wat Hij verdiend heeft voor wie Hem willen dienen met inzet van hun ganse leven, ontnemt hun en allen

voor altoos het recht, om ooit in het rijk der hemelen iets te verdienen.

Dit en dit alleen is de heerlijkheid van de arbeid, door Jezus op Golgotha volbracht. De Zoon des Mensen is gekomen niet om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot losprijs voor velen. Hij betaalde die prijs voor allen, die in Hem zouden geloven. Hij voldeed aan de gerechtigheid Gods voor allen voor wie Hij tot zonde werd gemaakt. Wij moeten erkennen, dat Christus het volmaakte en het éne offer is. Neen, geen steunsels moeten we in handen houden, niet willen voortsukkelen op eigen krukken, niet de hemel zelf willen verdienen. Wij hebben alles verbeurd. Daarom slaat de Heiland ons alles uit de hand. En dan gaat het pas goed. Dan zegt Hij: "Komt tot Mij!" Dan bidt Hij u, u te laten verzoenen met God door de verdienste van Zijn arbeid. Dan roept Hij u toe: "Mijn zoon, mijn dochter, geef Mij uw hart."

"Ja, maar....." zegt ge. Neen, geen redeneren, Hij wil uw hart. Zoals het is. Dat hart, waarmee ge hebt gezondigd, waaruit verkeerde begeerten en begerlijkheden opstegen. Geef het Mij. Wil het niet zelf reinigen of wijden. Geef het Mij. Anders niet. Ik heb er recht op. Ik wil het reinigen en vullen met de liefde Gods. Ik wil er ook in komen wonen.

Zie, zo heeft de Heiland bewezen, wat in waarheid verdienen en dienen is. Alles voor u bereid, en Zichzelf aan u

gewijd. Maar met het heerlijk doel, dat gij onherroepelijk die grote Levensleider volgt en Hem het roer van uw levensschip voorgoed in handen geeft, opdat gij tot Gods eer op de levenszee zoudt kunnen varen.

Door te zeggen: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven", sneed Hij alle mogelijkheid af, dat een mens ooit zou kunnen zeggen: ik baan mijn weg, ik heb de waarheid, ik heb de levenskracht.

Dat alles, en nog veel meer, hebben wij niet. Wij hebben zelfs niet de kracht om te zeggen: "Ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan", indien Hij, de Vader, niet eerst in ons hart heeft gewekt het verlangen, om de dienst der zonde te verlaten en de liefde-dienst van Gods Koninkrijk te zoeken. "Hij heeft ons eerst liefgehad." Wij zoeken Hem niet, maar Hij zoekt ons.

Hoe zult gij nu, staande voor zulk een geschenk van eeuwige waarde, dat u aangeboden wordt, uit louter liefde, dat volkomen beantwoordt aan uw allerhoogste nood, en waartoe gij absoluut niets hebt bij te dragen of te doen, nog spreken van verdienste? En toch zijn er zo vele zo.

Rome, hoewel niet ontkennende, dat Jezus aan het Kruis Zijn werk afsloot met de woorden: "Het is volbracht", doet toch alsof dat werk niet volbracht is, en het moedigt zijn volgelingen aan door goede werken, boetedoeningen en gebeden ook zelf nog wat bij te dragen tot hun eeuwig heil.

Zij, die in Jezus niet meer zien dan een voorbeeldig mens, of een groot profeet, beijveren zich, om in het volgen van Zijn voorbeeld de voldoening te verkrijgen, dat zij toch nog zo slecht niet zijn. (Wij zullen de laatsten zijn, om de resultaten van het streven te minachten, al hebben zij geen waarde voor God.)

Zij, die menen, dat het leven een louteringsproces is, rusten op de overweging, dat uit hun leed en hun tranen het cement van hun hemelwoning zal bereid worden.

En ook zo velen, die belijden, dat Jezus de Redder is, ontkomen niet geheel aan de oude sfeer van het verdienen, want maar al te vaak is hun godsdienst een systeem, waarop zij zekere verwachtingen bouwen voor de toekomst.

Zo komt in allerlei schakering die oude trek telkens weer te voorschijn, die men met het woord verdienen zó uitdrukt: ik dien, maar ik presteer wat, en dus: ik verdien. Hierin is de mens van alle eeuwen zichzelf gebleven: dat hij zijn eigen waarde niet uit het oog verliest. De verdrijving uit het Paradijs heeft hem er niet van kunnen bevrijden; integendeel, het werd veel erger, naarmate hij van het verloren Paradijs verder verwijderd was.

En het zal nog erger worden, ofschoon in de volheid der tijden de toegang tot het herwonnen Paradijs geopend is. Want om door die toegang te gaan,

moet hij zich bukken, diep bukken; geen enkele waarde kan hij daar in rekening brengen, en wij weten van Bunyan, hoe hem het pak der zonde eerst nog van de schouders moet getild worden, daar het hem anders zou beletten, onder die poort door te gaan. Mijn lezer! alles is verdiend door Christus' zoendood.

Rust gij daarin? En wilt gij dan Hem dienen, die voor u leed en stierf? Het is niet gemakkelijk, te dienen. Hier in de gewone samenleving is het al niet altoos een vreugde, al verzoet het geld de arbeid. Maar in de dienst des Heeren is het nog moeilijker.

Weet ge, de oude meester laat u niet gemakkelijk gaan. Hij is vertoornd, dat ge u aan zijn invloed hebt willen onttrekken. En die oude meester weet wel, waar hij de zwakke plek bij u vinden moet, om u weer onder zijn macht te krijgen. Denk maar eens aan Job: "Is het ook, dat Job U dient om niet?" vraagt hij aan God. Het antwoord was eenvoudig genoeg: "Zie maar eens, beproef hem." De uitkomst is bekend: Job hield stand tegenover de duivel,

en daarna werd zijn bezit verdubbeld. Doch eerst heeft hij moeten leren, zichzelf te verfoeien in stof en as, en te erkennen. dat alles enkel genade was, ook als hij God diende.

De zaak is, - en zij is voor de mens niet strelend - dat wij met ons kwaad veel kwaad kunnen verdienen, maar met ons goed geen enkel goed kunnen verdienen. Dat is een harde waarheid. Maar zij wordt verzacht tot een eeuwige blijdschap voor wie het er op wagen durft àl zijn "verdienschte" overboord te werpen, en zich aan te melden bij Jezus, Die gekomen is om te dienen, opdat gij eens met Hem zoudt heersen! Heersen echter in Zijn heerlijkheid, door Zijn kracht, tot Zijn glorie alleen.

"Wie wil, neme het water des levens om niet" Voor geld is de zaligheid niet te verkrijgen. Er is in het Koninkrijk Gods geen sprake van verdienen. Maar als gij zalig zijt door hetgeen uw Losser voor u verwierf om niet, dan moogt ge om loon dienen, Hem dienen, die gezegd heeft: Ziet, Ik kom haastelijk, en Mijn loon is met Mij!"

Agenda

Bijbelstudies o.l.v. Ab Klein Haneveld worden D.V. en onder voorbehoud gehouden in de volgende plaatsen:

ALKMAAR donderdag 27 mei,
19:45 uur;
"Delta", Noorderkade 50
De brief aan de Romeinen

EMMEN maandag 3/17 mei,
19:30 uur;
Ichthuskerk, Walstraat 21
De brief aan de Filippenzen

AMSTERDAM zaterdag 22 mei,
15:00 uur;
Postjesweg 150

**'t HARDE zaterdag 25 sep, 27 nov,
15 jan, 11 mrt, 20 mei
10:00 uur; 't Poshuis,
Munnikenweg 58
Nederlands Bijbelstudie Contactdag**

BEVERWIJK zondag 20 juni,
29 aug, 24 okt, 10:00 uur;
B.H.K.-gebouw, Groenelaan 74

HARMELEN maandag 10 mei,
20:00 uur;
H.I. -gebouw,
Willem Alexanderlaan 1
De profetieën van Ezechiël

BOLSWARD woensdag 5/19 mei,
20:00 uur;
Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A
De Gemeente in het O.T.

LEERDAM zondag 2 mei, 30 mei, 27
juni, 25 juli, 22 aug, 19 sep, 17
okt, 10:00 uur;
West-End, v Gentstraat t/o nr. 19

BOLSWARD zondag 23 mei, 26 sep,
16:30 uur;
Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

NIEUWLEUSEN zondag 6 juni,
29 aug, 24 okt, 19:30 uur;
Chr. Mavo De Rank

DRACHTEN donderdag 6/20 mei,
20:00 uur;
Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31
De brieven van Johannes

OLDEBROEK dinsdag 11/25 mei,
20:00 uur;
Stationsweg 43;
Johannes over Jezus

DRACHTEN zondag 23 mei, 26 sep,
14:00 uur; Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31

EINDHOVEN woensdag 12/26 mei,
20:00 uur;
Emmaüskerk, Barrierweg

OLDEBROEK zondag 2/16/30 mei,
13/27 juni, 11/25 juli, 8/22 aug, 5/
19 sep, 3/17/31 okt, 17:30 uur;
L.H.N.O., Van Sytzamalaan 3

Geliefde lezer,

Met excuses voor het late verschijnen, bieden we u hierbij weer een Nederlands Bijbelstudie Circulaire aan. Het zal u opvallen, dat wij, naast de normale bijbelstudie artikelen, deze keer ook ruimte hebben ingeruimd om aandacht te besteden aan de bijbelstudies op audio-cd's. (NBC: Nederlands Bijbelstudie Compactdiscs?)

Het ligt in de bedoeling om de volgende circulaire op korte termijn uit te brengen, zodat u voor de zomermaanden weer het nodige bijbelstudiemateriaal hebt.

Wat onze zomeractiviteiten betreft: Op onze bijbelstudieconferentie in Wuppertal zijn nog enkele plaatsen (intern) beschikbaar. Wilt u nog mee, (intern of kamperen) neem dan contact op met ondergetekende. Andere reizen staan er voorlopig niet gepland.

Rest ons nog om, behalve de Heer ook u te danken voor uw steun, moreel, materieel en financieel, met name in de periode dat Ab niet in staat was zijn dagelijkse bijbelstudies te geven. Uw bijdragen zijn nog steeds welkom op bank of girorekening, zoals hiernaast vermeld.

U groetend in Hem, verblijven wij,

Han Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Nederlands Bijbelstudie Cassettes

Nederlands Bijbelstudie Conferenties

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

is een uitgave van

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Correspondentieadres
Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon 036-5362976
fax 036-5468644

Postbank 5567669
Rabobank 308747046
ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum
Pater Schuurmanstraat 6
8701 CX Bolsward

Samenstelling en redactie
Ab & Han Klein Haneveld

Vormgeving
Han Klein Haneveld